

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ภาคเรียนที่ ๒ : ธันวาคม ๒๕๖๖

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

ตอนที่ ๑ การอ่านออกเสียง

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนอ่านออกเสียงจากเรื่องที่กำหนดให้ ใช้เวลา ๕ นาที

ปรากฏการณ์ทางอากาศ

อากาศเคลื่อนตัวอยู่รอบตัวเราเสมอ บางครั้งในบรรยากาศอาจมีลมพัดแรงพอจะทำให้วาลอยอยู่บนท้องฟ้าได้ นอกจากลมแล้วในอากาศยังมีเมฆลอยอยู่ด้วย เมฆก็คือไอน้ำซึ่งกลั่นตัวรวมกัน และหากเมฆหนา สูง และที่บวมแล้ว ฝนอาจจะตกลงมา ซึ่งลม เมฆ และฝนก็เป็นปรากฏการณ์ของอากาศนั่นเอง

รุ้งกินน้ำ ถือเป็นปรากฏการณ์ของอากาศอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นจากแสงของดวงอาทิตย์ส่องไปยังเม็ดน้ำในก้อนเมฆ จึงปรากฏเป็นสีต่าง ๆ มีลักษณะโค้งสวยงาม มีสี ๗ สี คือ สีม่วง สีคราม สีน้ำเงิน สีเขียว สีเหลือง สีแสด และสีแดง นอกจากนี้ ยังมีปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ ในบรรยากาศ คือ เมฆพายุฟ้าคะนอง ซึ่งจะทำให้เกิด ฟ้าร้อง ฟ้าแลบ และฝนตกหนัก บางครั้งก็มีฟ้าผ่าลงมายังพื้นดินด้วย

กาลอากาศ คือ ปรากฏการณ์ของอากาศที่เกิดขึ้นในวันใดวันหนึ่ง เช่น กาลอากาศของเมื่อวานนี้มีฝนตกลมพัดแรง แต่กาลอากาศของวันนี้มีแสงแดดร้อนอบอ้าว ฯลฯ สิ่งที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ของอากาศหรือกาลอากาศมี ๔ อย่างด้วยกัน ได้แก่ ดวงอาทิตย์ โลก น้ำ (ไอน้ำ) และอากาศ ถ้าขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ปรากฏการณ์ของอากาศจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

ตอนที่ ๒ การอ่านรู้เรื่อง

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบ ที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑

อันคำไทยมิใช่ไม่รู้สิ้น มั่นใจคิดเป็นพาลรานราคา	หากใจจืดทางดีคำมีค่า เอ่ยวาจารุนแรงแผงพิษร้าย (ฐ. นาครทรรพ)
--	---

๑. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของบทอ่าน

- ก. เตือนให้ระมัดระวังในการใช้คำ
- ข. แสดงให้เห็นผลของการใช้คำที่ไม่ดี
- ค. กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย
- ง. ชี้ให้เห็นว่าภาษาไทยมีคำที่ใช้หลากหลายความหมาย

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๒

ดอกเอ๋ยดอกไม้ ตั้งแต่เกิดจนตายหลายพิธี	คนเขาใช้ทุกงานสถานที่ ดอกไม้มีภาระตลอดกาล
---	--

๒. บทอ่านกล่าวถึงสิ่งใด

- ก. ชีวิตของดอกไม้
- ข. คุณค่าของดอกไม้
- ค. หน้าที่ของดอกไม้
- ง. ความหมายของดอกไม้

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๓-๔

งานครูคุ้ยคล้ายปลูก สอนสั่งหลังเมตตา ลำต้นอ่อนเอนหา ศิษย์ที่เอนอ่อนค้ำ ไม้เติบโตแตกกิ่งก้าน ร่มรื่นพันพสุธา ศิษย์ประกอบนানা ยังประโยชน์ยิ่งแท้	พฤษภา ต่างน้ำ ทางเหนียว ไวน้อ อยู่ด้วยวินัย สาขา นันทแล อาชีพร ทั่วทั้งถิ่นไทย (ศึกษาภาชิต, หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล)
---	--

๓. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

- ก. งานของครูเปรียบเหมือนการปลูกต้นไม้
- ข. ความเมตตาของครูเปรียบเหมือนน้ำรดต้นไม้
- ค. ครูต้องใช้วินัยกับศิษย์เปรียบเหมือนใช้ไม้ค้ำลำต้นอ่อน
- ง. ศิษย์ที่เมื่อจบไปแล้วประกอบอาชีพต่าง ๆ เปรียบเหมือนต้นไม้ที่ให้ร่มเงา

๔. บทอ่านมุ่งแสดงให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของเรื่องใด

- ก. การศึกษา
- ข. การปลูกต้นไม้
- ค. การประกอบอาชีพ
- ง. การพัฒนาประเทศชาติ

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๕-๖

ดาบคมที่ไร้ฝัก ย่อมเกิดโทษแก่เจ้าของได้ฉันใด “ความรู้” และ “ความสามารถ” หากขาดคุณธรรมกำกับก็อาจเกิดโทษแก่ผู้เป็นเจ้าของได้ฉันนั้น

๕. ข้อใดคือสาระสำคัญของบทอ่านนี้

- ก. คนที่มีคุณธรรมอาจไม่มีความรู้ความสามารถ
- ข. คนเราจำเป็นต้องหมั่นทบทวนความรู้อยู่เสมอ
- ค. การใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ผิดย่อมเกิดโทษได้
- ง. การใช้ความรู้ความสามารถโดยปราศจากคุณธรรมอาจเกิดโทษได้

๖. บทอ่านนี้ให้ความสำคัญกับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. การมีความรู้
- ข. การมีคุณธรรม
- ค. การไม่ประมาท
- ง. การมีความสามารถ

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๘

ไอ้ทะเลแสนงาม พลาสติกใส ๆ ขวดน้ำอัดลมมันเงา ลอยอยู่ในทะเล หาดทรายงาม เห็นลุงขนม ดูซิดูเศษอาหาร ขวดแก้วนานา อยู่ในท้องทะเล

๗. จากบทอ่าน สะท้อนปัญหาข้อใดมากที่สุด

- ก. ปัญหาน้ำเน่าเสียในทะเล
- ข. ปัญหาขยะมูลฝอยในทะเล
- ค. ปัญหาขยะพลาสติกในทะเล
- ง. ปัญหาการท่องเที่ยวทางทะเล

๘. แนวทางการแก้ปัญหาในข้อใดมีความยั่งยืนมากที่สุด

- ก. ให้ความรู้แก่ประชาชนและเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่
- ข. หน่วยงานราชการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลเฉพาะกิจ
- ค. เพิ่มบทลงโทษทางกฎหมายแก่ผู้กระทำความผิดให้มากขึ้น
- ง. รณรงค์ให้ประชาชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

๙. บุคคลใดมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรในทะเลและชายฝั่งมากที่สุด
- ก. ต้นน้ำตรวจวัดคุณภาพน้ำทะเลเป็นประจำ
 - ข. ต้นข้าวชนเพื่อน ๆ ช่วยเก็บขยะบริเวณชายหาด
 - ค. ต้นกล้าปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันน้ำกัดเซาะตลิ่งพัง
 - ง. ต้นหอมใช้หนังสือพิมพ์ที่อ่านแล้วห่อขยะเปียกก่อนนำไปทิ้งในทะเล

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๐-๑๒

ผู้ใหญ่บ้านมีลูกชายหัวแก้วหัวแหวนคนหนึ่ง เมื่อลูกชายโตเป็นหนุ่มก็ส่งลูกไปเรียนในตัวอำเภอซึ่งห่างไกลจากหมู่บ้านเขามาก เมื่อถึงช่วงปิดเทอมผู้ใหญ่บ้านจึงขี่ม้าไปรับลูกชาย แต่ผู้ใหญ่นั้นได้นำม้าไปเพียงตัวเดียว ขากลับลูกชายจึงให้พ่อขี่ม้า ส่วนตนนั้นก็เดินจูงม้าพอจูงไปได้สักพักก็มีหญิงสาวพูดขึ้นว่า “ทำไมจึงปล่อยให้ลูกเดิน น่าสงสารจัง อุตส่าห์ส่งไปร่ำไปเรียนยังไม่เห็นใจลูกบ้างเลย”

เมื่อเศรษฐีได้ยินดังนั้นจึงให้ลูกชายขึ้นขี่ม้าแทน ส่วนเศรษฐีก็เดินจูงม้า พอเดินทางไปได้สักพัก ก็มีหญิงสาวพูดขึ้นมาว่า “พ่อก็มีอายุมากแล้ว ยังต้องมალำบากเดินจูงม้าอีก”

เมื่อลูกชายได้ยินดังนั้นจึงถามพ่อว่าจะเอาอย่างไรดี สองพ่อลูกเลยตัดสินใจขี่ม้าด้วยกันทั้งคู่ เดินทางไปได้สักพักก็มีเด็กน้อยคนหนึ่งพูดขึ้นเปรย ๆ ว่า

“ไม่มีความเมตตาต่อสัตว์บ้างเลย ม้าตัวเดียวแต่ดันขึ้นกันไปทั้งสองคน มันคงหนักมาก”

พ่อลูกทั้งสองจึงคิดหนักว่าจะทำอย่างไรดี จึงตัดสินใจเดินจูงม้าทั้งสองคนแล้วออกเดินทางต่อ ระหว่างเดินทางก็มีวัยรุ่นสองคนพูดขึ้นว่า

“ดูสองพ่อลูกนั่นสิ มีม้าให้ขี่แท้ ๆ กลับเดินจูงอยู่ได้”

พ่อลูกจึงปรึกษากันว่าจะทำอย่างไร เพราะถูกตำหนิมาตลอดทาง พ่อจึงพูดขึ้นว่า

“ขี่ม้าด้วยกันทั้งสองคนนี่แหละ ใครจะว่าอย่างไรก็ช่างเถิด ถ้าขึ้นฟังคำพูดของผู้อื่นต่อไปคงไม่ได้ทำอะไรกันพอดี”

๑๐. ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. เมื่อถึงช่วงปิดเทอมผู้ใหญ่บ้านจึงขี่ม้าไปรับลูกชาย
- ข. พ่อก็มีอายุมากแล้ว ยังต้องมალำบากเดินจูงม้าอีก
- ค. ขี่ม้าด้วยกันทั้งสองคนนี่แหละ ใครจะว่าอย่างไรก็ช่างเถิด
- ง. ไม่มีความเมตตาต่อสัตว์บ้างเลย ม้าตัวเดียวแต่ดันขึ้นกันไปทั้งสองคน มันคงหนักมาก

๑๑. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามเนื้อเรื่อง

- ก. ลูกชายผู้ใหญ่บ้านเรียนโรงเรียนใกล้บ้าน
- ข. หญิงสาวคนแรกคิดว่าผู้ใหญ่บ้านไม่มีความเมตตาต่อลูก
- ค. สุดท้ายผู้ใหญ่บ้านตัดสินใจให้ลูกชายขี่ม้า ส่วนตนเดินจูงม้า
- ง. ทุกคนที่ผู้ใหญ่บ้านพบต่างแนะนำเป็นเสียงเดียวกันว่าผู้ใหญ่บ้านและลูกชายควรขึ้นขี่ม้าทั้งสองคน

๑๒. ข้อคิดที่ได้จากบทอ่านนี้คือข้อใด

- ก. ควรมีความเมตตาต่อสัตว์
- ข. ควรเปลี่ยนแปลงตนเองตามสถานการณ์
- ค. ควรเชื่อและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้อื่น
- ง. ควรมีความหนักแน่น ไม่คล้อยตามคำพูดของผู้อื่น

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๖

ข้าวเหนียวมะม่วงถือเป็นอาหารยอดนิยมในช่วงฤดูร้อนที่หารับประทานได้ง่าย มีรสชาติอร่อย หอม หวาน มัน เนื้อมะม่วงสุกทานคู่กับข้าวเหนียวมูนราดด้วยน้ำกะทิ ช่วยให้ร่างกายสดชื่น อีกทั้งมะม่วงสุกยังอุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุ ได้แก่ วิตามินซี มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยบำรุงผิวพรรณ ป้องกันเลือดออกตามไรฟัน วิตามินเอและเบต้าแคโรทีน ช่วยบำรุงสายตา นอกจากนี้ยังมีใยอาหาร ช่วยในการขับถ่าย กะทิ ประกอบด้วยกรดลอริก มีคุณสมบัติช่วยป้องกันจุลินทรีย์และแบคทีเรีย ด้านไวรัสและเชื้อรา กระตุ้นระบบภูมิคุ้มกัน ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี

แม้ว่าข้าวเหนียวมะม่วงจะมีรสชาติอร่อยและอุดมไปด้วยสารอาหารที่มีประโยชน์ แต่ก็ควรรับประทานในปริมาณที่เหมาะสม เพราะข้าวเหนียวมะม่วง ๑ จาน ให้พลังงานสูง หากรับประทานมากเกินไปอาจทำให้เกิดโรคอ้วนได้ จึงควรออกกำลังกายเพื่อช่วยในการเผาผลาญพลังงานควบคู่ไปด้วย ขณะที่ผู้มีน้ำหนักเกินหรือเป็นโรคอ้วน ผู้สูงอายุ ผู้ที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง และไขมันในเลือดสูง ควรต้องระมัดระวัง เพราะข้าวเหนียวมะม่วงเป็นอาหารที่มีน้ำตาลและไขมันค่อนข้างสูง

๑๓. จากบทอ่าน ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. ข้าวเหนียวมะม่วงมีรสชาติอร่อย หอม หวาน มัน
- ข. ข้าวเหนียวมะม่วงถือเป็นอาหารยอดนิยมในช่วงฤดูร้อน
- ค. เนื้อมะม่วงสุกทานคู่กับข้าวเหนียวมูนราดด้วยน้ำกะทิช่วยให้ร่างกายสดชื่น
- ง. มะม่วงสุกอุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุ ได้แก่ วิตามินซี มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยบำรุงผิวพรรณ

๑๔. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการรับประทานข้าวเหนียวมะม่วง

- ก. บำรุงผิวพรรณ
- ข. ลดความดันโลหิต
- ค. ช่วยในการขับถ่าย
- ง. ป้องกันเลือดออกตามไรฟัน

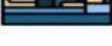
๑๕. บุคคลในข้อใดควรระวังในการรับประทานข้าวเหนียวมะม่วงมากที่สุด

- ก. พี่สาวอายุ ๒๙ ปี เป็นโรคเบาหวาน
- ข. คุณน้าอายุ ๓๘ ปี ไม่มีโรคประจำตัว
- ค. คุณพ่ออายุ ๔๕ ปี ชอบออกกำลังกายเป็นประจำ
- ง. น้องชายอายุ ๑๐ ปี มีน้ำหนักตามเกณฑ์มาตรฐาน

๑๖. นักเรียนคิดว่าบทอ่านนี้ควรตั้งชื่อเรื่องตามข้อใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. ข้าวเหนียวมะม่วง...คุณและโทษที่ควรรู้
- ข. ข้าวเหนียวมะม่วง...อาหารหวานฤดูร้อน
- ค. ข้าวเหนียวมะม่วง...ใครไม่ควรรับประทาน
- ง. ข้าวเหนียวมะม่วง...หวานซ่อนร้ายภัยใกล้ตัว

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๗-๒๐

รายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2566						
ประจำสัปดาห์การระบาดที่ 18						
	2566	2565	2564	2563	2562	2561
 ป่วย (ราย)	14,811	2,581	3,190	13,705	23,277	11,975
 อัตราป่วย (/100,000 ปชก.)	22.38	4.41	4.82	20.65	35.01	18.06
 ตาย (ราย)	13	4	2	11	31	23
 อัตราป่วยตาย (ร้อยละ)	0.09	0.06	0.06	0.08	0.13	0.19

จำนวนผู้ป่วย พ.ศ.2566

พ.ศ.2565 ณ ช่วงเวลาเดียวกัน 5.7 เท่า

ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา (506) กองระบาดวิทยา ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2566
จัดทำโดย กลุ่มระบาดวิทยาและควบคุมโรคทางระบาดวิทยา กองโรคติดต่อภายใน กรมควบคุมโรค โทร. 0 2590 3133 Email: dybdrresponse@ddc.mail.go.th

• อนามัยสิ่งแวดล้อม •

ป้องกันภัยร้ายไข้เลือดออก

ไข้เลือดออก เป็นภัยทางสุขภาพอาจทำให้เกิดการเสียชีวิตได้ ยุงลายเป็นพาหะนำโรค มักเกิดในช่วงฤดูฝนที่มีน้ำท่วมขัง ทำให้ง่ายต่อการวางไข่ได้ การป้องกันภัยไข้เลือดออกที่สำคัญ คือ การจัดสภาพแวดล้อมไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย รวมถึงการสร้างเสริมพฤติกรรมอนามัยที่ดีให้กับประชาชน

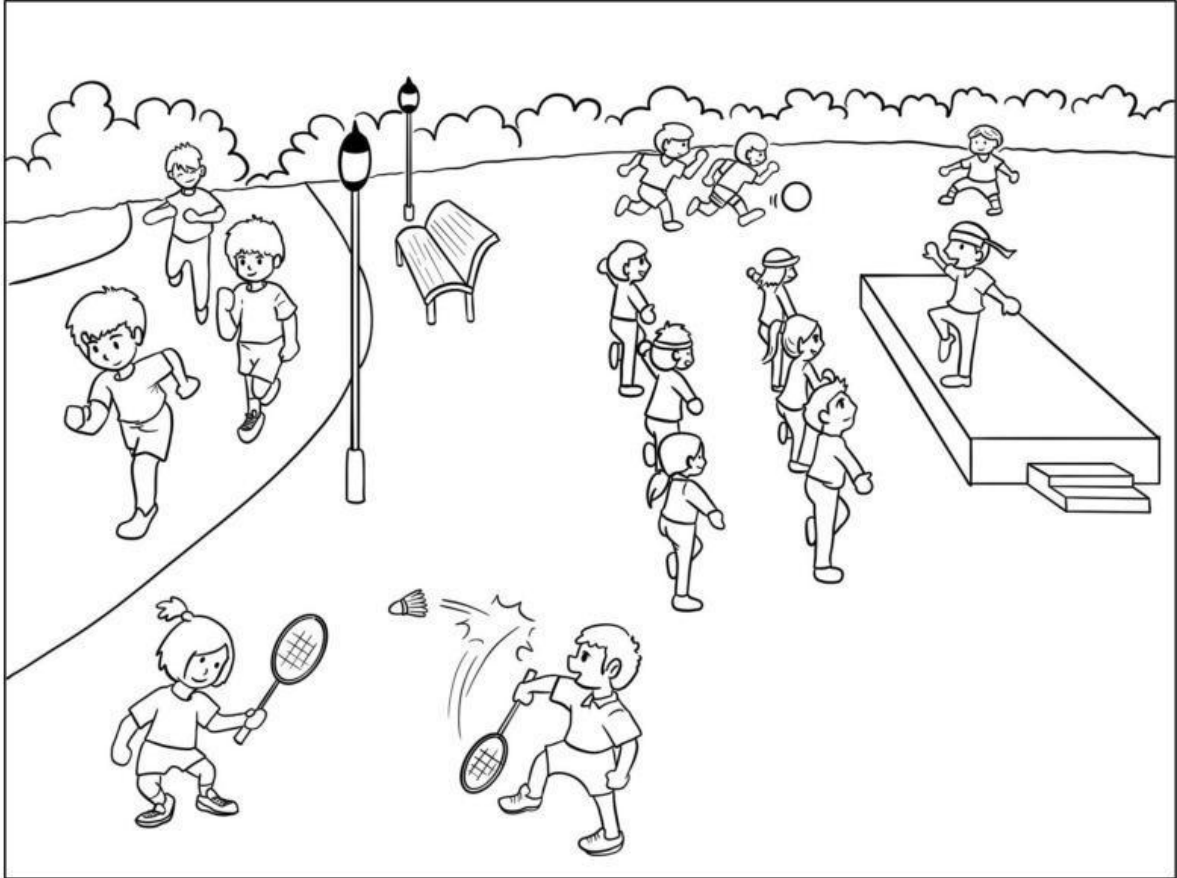
พื้นที่เสี่ยงหรือสถานที่เสี่ยง

 บ้านเรือน/ชุมชน
 ศูนย์เด็กเล็ก
ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ
โรงเรียน
 โรงพยาบาล/
สถานพยาบาล
 สถานที่ทำงาน/
อาคารสาธารณะ

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามจินตนาการจากภาพที่กำหนดให้ได้ใจความสมบูรณ์ ด้วยตัวบรรจง
ครึ่งบรรทัด ความยาว ๙-๑๐ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที

ชื่อ ชั้น เลขที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....